

Üniversitelerde, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Dersleri Nasıl Olmalıdır?

Oğuz KALELİOĞLU¹

Özet

Bir toplumun fertlerinin, devletine, milletine ve kendine güvenmesini ve ataları ile gurur duymasını sağlayan ilim tarihtir. Varlık sebebimiz olan yakın tarihi bilmek büyük önem taşır. Türk Milleti, Anadolu’da varlığını kaybetme noktasına gelmiş iken, Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde verdiği kurtuluş savaşı ile zaferler kazanmış yeni bir Türk Devleti kurmuş ve bu devleti, yaptığı inkılaplarla modern ve saygın bir devlet haline getirmiştir. O halde içinde yaşadığımız kutsal vatan topraklarımızın nasıl kurtarıldığını ve devleti kuranların yakın zamanda verdikleri mücadeleyi bilmek çok daha önemlidir. Kendinden önceki kuşakların verdikleri büyük mücadeleyi ilmin tarafsızlığı ile öğrenen ve ruhunda hisseden üniversite gençliği kendilerine, ecdadına sevgi ve hayranlık duyduğu gibi birbirlerine de sevgi ile yaklaşacaklar ve toplumun en çok ihtiyaç duyduğu birlik-beraberlik duygusunu da geliştirmiş olacaklardır. Bu hedefe ulaşmak için Üniversitelerde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersleri okutulmaktadır. Ancak günümüzde Üniversitelerimizde verilen Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin yeniden ele alınması ve istenen sonucu sağlayacak bir etkinlikle işlenmesi çok yararlı olacaktır. Bizzat Atatürk’ün bu konuda verdiği direktifte; “Branşı ne olursa olsun (Mühendislik, Tıp, İktisat ve diğerleri) öğrenci üniversiteye başladığı yıldan itibaren bitirinceye kadar her yıl İnkılâp Tarihi derslerini görmeli ve bu dersten geçmesi halinde kendi branşından mezun olabilmelidir” demektedir. Bu konuda ayrıca; “Bu ders sadece dershanelerde okutulacak bir teorik ders değildir. Çanakkale ve Büyük Taarruz ’un geçtiği alanlara geziler tertiplenecek, varsa harekâta katılan Gazilerin ve uzman tarihçi, araştırmacı ve yazarların yerinde hatıraları dinlenecek, her üniversitede bir İnkılâp Tarihi Müzesi açılarak dersler burada canlı ve tarihi atmosfer içinde işlenecek” demektedir. Bu makalenin amacı; Atatürk’ün direktifleri ışığında günümüzde Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersleri nasıl yapılmalıdır? Bu konuya bir katkı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Atatürk İlkeleri, İnkılâp Tarihi, İnkılâp Tarihi Müzeleri

How Does The Atatürk’s Principles and Revolution History Lessons Should be Teach at Universities?

Abstract

History science that enables the members of a society to be proud of their state, nation and self confidence and their ancestry. It is a great importance to know the recent history of our existence. When Turkish Nation came to the point of losing its presence in Anatolia, Turks won victory by Mustafa Kemal Atatürk, and established the new Turkish State, and Atatürk made this state a modern and respectable state with revolutions. In that case, it is much more important to know the struggle of the state builders in the near future that how we and our holy home lands rescued by them where we lived in today. If university youth knows these great struggle of the previous generations and feels in their soul with an impartiality of the knowledge then they will approach each other with loves as they love and admire the rapture. Thus they will have developed the sense of unity and solidarity that society needs most. In order to achieve this goal Atatürk’s Principles and History of Revolution lesson are taught at the universities. However, the lessons of Atatürk’s Principles and History of Revolution given in our universities today should reconsider again, and it will be very useful to process it with an activity that will provide the desired result. In person the directive given by Atatürk to this issue; “What ever the branch is (engineering, medicine, economics and others) students must attend the Revolution History courses every year

¹ Yrd. Doç. Dr. Ufuk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü.
E-mail: gazioguz@gmail.com

until the end of the year, and must be able to graduate from his/her own branch.” Also in this respect; this course is not only a theoretical course to be taught in classroom. Trips to ares where Çanakkale Wars, the Battle of Dumlupınar, and will be listened If there any veterans who participated the battles, skilled historians, researchers, and authors. History museums will be opened in every universities, and lessons will be lectured in a lively and historical atmosphere in here.” The purpose of this article how should Atatürk’s Principles and History Of Revolution lessons be done today in the light of Atatürk’s directives, and to make a contribution on this subject.

Keywords: Atatürk’s Principles, Revolution History, Revolution History Museum

Giriş

Tarih, milletlerin hafızasıdır. Tarihini bilmeyenlerin coğrafyasını başkaları çizer. Her millet tarihini merak eder, inceler ve bütün ilimlerin anası olan tarih ilminden dersler çıkarır. Tarih, mazide yanan bir meşaledir ki İstikbale giden yolları aydınlatır. Tarih ilmi gelişmiş ve çağdaşlaşmayı hedef alan toplumlar için bir kıymet ifade eder. Gelişmemiş toplumlar için tarih bir külfettir. İnsanlık tarihi ile başlayan, Türk tarihini yapan büyük Türk Ulusu, yüzlerce devlet kurmuş ve üç kıtaya yayılan dünyanın en büyük imparatorluklarını meydana getirmiştir. Büyük Türk Milletinin, tarihi de çok büyüktür. Bu tarih içinde sayısız siyasi ve askeri olay vardır ki, dünya tarihini de etkilemiştir. Her milletin kendi tarihini bilmesi gibi, her Türkün de, Türk Tarihini bilmesi büyük önem taşır (Kalelioğlu, 2016, s.1).

Ancak engin bir tarihe sahip olan ve tarih boyunca bağımsız yaşamış Türk Milleti, Anadolu’da varlığını kaybetme noktasına getirildiğinde, Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde verdiği kurtuluş savaşı ile zaferler kazanmış, yeni bir Türk Devleti kurmuş ve bu Devleti, yaptığı inkılâplarla modern ve saygın bir devlet haline getirmiştir. O halde içinde yaşadığımız vatan topraklarında, mensup olduğumuz milletin tarihimizin en yakın döneminde verdiği mücadeleyi ve devletimizin kuruluş felsefesini bilmek çok daha önemlidir.

Birinci Dünya Harbinden yenik çıkan Osmanlı Devletini parçalayarak Türk varlığını yok etmek isteyen İtilaf devletlerine karşı verilen İstiklâl Savaşı, kurulan yeni bir Cumhuriyet ve dünyayı şaşırtan inkılâplar, aslında büyük Türk tarihi içinde uzun bir zaman dilimini kapsamaz. Ancak bu kısa sürede cereyan eden askeri ve siyasi olaylar ile yapılan inkılâplar başlı başına bir devletin tarihini dolduracak kadar yoğundur.

Tarihimizin içinde yaşadığımız bu son safhasının, Üniversitelerimizin bütün bölümlerinde okutulması çok yerinde bir karardır ve “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” adı ile 1 yıllık bir öğretim mecburiyeti vardır. Cumhuriyet Tarihimiz Atatürk’ün Samsuna çıkışı ile başlar. Osmanlı Devletinin yıkılışını, Milli Mücadeleyi, kazanılan zaferler sonucu kurulan yeni Türk devletini, Cumhuriyeti ve onun dayandığı temel ilkeler ile yapılan inkılâpları ele alır. Ancak tarihteki her olay, kendinden önce cereyan eden olaylar zincirinin bir sonucu olduğundan,

Türkiye Cumhuriyetini hazırlayan olaylar da, en az I nci Dünya Harbinin öncesinden başlatılarak öğretilmelidir. Bu dersin adı; Türkiye Cumhuriyeti Tarihi yerine, “Atatürk İlkeleri ve Türk İnkılâp Tarihi” olarak geçmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Tarihi nasıl ki Büyük Türk Tarihinin bir bölümü ise, Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları da Türkiye Cumhuriyeti Tarihinin bir bölümünü teşkil eder. Cumhuriyet Tarihimiz içinde geçen siyasi ve askeri olayları Üniversite öğrenimine gelinceye kadar, lise sınıflarında, inceliyoruz. Üniversite öğreniminde; Türkiye Cumhuriyeti Devletinin dayandığı ilkeleri ve bütün dünyanın hayranlığını kazanan inkılâpları ağırlıklı açıklamalı ve günümüze ışık tutacak şekilde değerlendirmeliyiz.

Yakın tarihimizin en iyi şekilde öğrenilmesi, “Yüksek bir Milli Şuur sağladığı gibi Birlik-Berberlik Ruhunu da geliştirmiş olacaktır. Birlik-Berberlik Ruhunu, ancak; Tarihi gerçekleri ilmin tarafsızlığı ile ele alarak, milletimizi esir olmaktan kurtaran, bizi güçlü ve saygın bir devlet yaparak ülkesine ve milletine büyük hizmet eden liderleri tanıyarak sevmek, onun fikir ve ilkelerini anlayıp onun etrafında birleşmekle olur (Kalelioğlu, 2016, s.2).

Tarihi

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersleri ilk defa, Ankara'da açılan Adliye Hukuk Mektebi'nde okutulmuştur. Bu okulun kurucularından olan Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un ve Prof. Dr. Cemil Bilsel'in teklifleri ile 1925'te “İhtilaller Tarihi” adlı dersin okutulmasına başlanmıştır. Dersin adı İhtilaller Tarihi olmakla beraber, konusu; Türk İnkılâbının anlatılması ve önceki ihtilaller gibi siyasi iktidarı ele geçirmek için kan dökülmesini amaçlamadığını ve Türk Milletini müspet ilmin ışığında medeni bir toplum yapmayı hedef aldığını açıklıyordu. Bu dersin konması ile büyük bir ihtiyacın karşılandığı görülmüş, diğer yüksekokul ve üniversitelerde de bu ders, “İnkılâp Dersleri” adı ile okutmaya başlamışlardır (Ateş, 2000, s.5).

Cumhuriyetin 10. Yılında (20 Haziran 1933) Darülfünun (İstanbul Üniversitesi) bünyesinde bir “İnkılâp Tarihi Enstitüsü” açılmıştır. Üniversite reformu ile birlikte, Darülfünun İstanbul Üniversitesine dönüştürülmüş; 4 Mart 1934'te dönemin Milli Eğitim Bakanı Yusuf Hikmet Bayur'un verdiği konferansla başlayan “İnkılâp Tarihi” dersi, 20 Mart 1934'te de Başbakan İsmet İnönü tarafından Ankara'da Ankara Üniversitesinde verilmiştir. Ayrıca dersin okutulmaya başlandığı ilk yıllarda, Türk Devrim sürecinin lider kadrosu arasında yer alan, Cumhuriyetin kuruluşuna tanıklık etmiş, dönemin önemli isimlerinden Yusuf Kemal Tengirşek, Mahmut Esat Bozkurt ve Recep Peker'de bu dersin verilmesi görevini üstlenmişlerdir (Peker, 1936, s.2). İlk defa İstanbul Üniversitesi bünyesinde verilmeye başlanan bu dersin daha sonra sorumluluğu 15 Nisan 1942'de 4204 sayılı kanunla, Ankara

Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ne bağlı olarak kurulan “Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü” ne verilmiştir. Dersin adı “İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti”ne dönüştürülerek, fakülte ve yüksekokullarda baraj dersi olarak konmuştur. Derslerin ilk başlarda konferans biçiminde verilmesi tasarlanmış; ders canlı olarak radyo tarafından yayınlanmış, ayrıca o tarihlerde çıkan gazetelerde, derslerde ele alınan konular aynen yayınlanarak halkın da aydınlanması sağlanmıştır (İnternet 1).

27 Mayıs 1960'tan sonraki süreçte; “Türk İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti” dersi, 20 Mart 1968'de “Türk Devrim Tarihi” adını almıştır. Türk Devrim Tarihi derslerinin içeriği bazı değişiklikler ve ilavelerle, bütün fakültelerde iki sömestr, yüksekokullarda ise bir yıl süreyle okutulmaya başlanmıştır. 12 Eylül 1980'den sonra Devrim sözcüğü İnkılâp olarak değiştirilmiş, bu dersin adı en son “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” olarak düzenlenmiştir.

Dersin Hukuki Yönü

6.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4. ve 5. maddeleri uyarınca “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” dersi tüm üniversitelerde okutulmaktadır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4. maddesine göre yükseköğretimin amaçlarından ilki; öğrencilerin “Atatürk İnkılâpları ve İlkeleri doğrultusunda Atatürk Milliyetçiliğine” bağlı olarak yetiştirilmelerini sağlamaktır. Bu amaca ulaşmak için, aynı yasanın 5. maddesinde yükseköğretim kurumlarında okutulması gereken zorunlu dersler arasında Türk Dili ve yabancı dilin yanı sıra Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine de yer verilmiştir. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi, tüm yükseköğretim kurumlarının genellikle birinci sınıflarında iki dönem haftada iki saat olmak üzere okutulmakta ve Yükseköğretim Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca ortak zorunlu dersleri okutmakla görevli öğretim elemanları tarafından verilmektedir (Tanör, Toprak, Berktaş, 1997, s.19).

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi, yalnızca Türkiye'nin yakın tarihini ele alan bir ders niteliğinde olmayıp aynı zamanda Mustafa Kemal Atatürk'ün önderlik ettiği Türk Devrimi'nin fikir temellerini genç kuşaklara aktarabilmeyi amaçlayan bir içeriğe sahiptir. Dersin müfredatı, 1987 yılında YÖK tarafından belirlenmekte ve bu doğrultuda, bütün üniversitelerde tek bir birimin, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölüm Başkanlığının sorumluluk, denetim ve planlamasında yürütülmektedir.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin, ortak bir programa göre ve belli bir merkezden yürütülmesini sağlamak amacıyla Türkiye ve Kıbrıs'taki üniversitelerin bünyesinde değişik kurumlar oluşturulmuştur. Gerek bu dersin öğretimini ve planlamasını yapmak, gerekse Türk

Devrimi'ni çeşitli yönleriyle ele alan araştırmalara kurumsal destek sağlamak amacıyla, bazı üniversitelerde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüleri kurulmuştur.

Bünyelerinde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüleri bulunan Devlet Üniversiteleri ile bu enstitülerin kuruluş tarihleri şöyledir;

1. Ankara Üniversitesi1942Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü
2. İstanbul Üniversitesi.....1933
3. Hacettepe Üniversitesi.....1982
4. İzmir, 9 Eylül Üniversitesi.....1986
5. Erzurum Atatürk Üniversitesi.....1987
6. Boğaziçi Üniversitesi.....1988
7. Kayseri, Erciyes Üniversitesi.....2010

Ayrıca Vakıf Üniversitelerinden aşağıdaki üç üniversitede Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü bulunmaktadır.

8. Başkent Üniversitesi
9. Yeditepe Üniversitesi
10. Yeni Yüzyıl Üniversitesi

Enstitülerin bulunmadığı üniversitelerde ise Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin öğretimini ve planlamasını yapmak üzere “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Koordinatörlükleri” veya “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezleri” oluşturulmuş, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin idari, eğitim ve öğretimle ilgili bütün işlemlerinin bu merkezden yürütülmesi kararı alınmıştır.

Bu hayati konunun öneminin göz ardı edilmesi ile ehliyetsiz ve kifayetsiz kişiler tarafından bu derslerin verilmesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin kanunda belirtilen amacından sapmasına sebep olmaktadır.

Üniversitelerde verilen Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin beklenen faydayı sağlaması ve istenen hedefe ulaşmasını tespit etmek amacı ile anketler yapılmıştır. Celal Bayar Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve Ufuk Üniversitesi'nde anket çalışmaları yapılmış, bu konuda sorulan sorular ve alınan cevaplar özet olarak aşağıda sıralanmıştır.

1. *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin verilmesi gerekli midir?*

İstanbul, Celal Bayar, Boğaziçi ve Muğla Üniversitelerinde Ankete katılan 1084 öğrencinin 844'ü yani %80 i Evet-Mutlaka okutulmalı demiştir.

Okutulmasına ihtiyaç duymayanların gerekçesi, diğer branş derslerinin ağırlığı ile, dersin işlenmesindeki yetersizlikler yüzünden yeni bir şey öğrenemeyeceklerine inanmış olmalarındandır. Ufuk Üniversitesinde 480 öğrenci üzerinde yapılan anketler de öğrenciler %100 “Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” dersleri Üniversitelerde okutulmalıdır demişlerdir.

1. *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinden beklentiniz nedir?*

Bu soruya öğrencilerin hemen hemen tamamı şu cevabı vermiştir.

“İlk ve ortaöğretim kurumlarında bu ders yeterince verilmektedir. Ancak bu sadece bir bilgi aktarımı şeklindedir. Çünkü öğrencinin ilk ve ortaöğretimdeki düşünce ve anlayış düzeyi, Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin felsefesini anlamaya yeterli değildir. Biz üniversite öğrencisi olarak ehliyetli hocalarımız tarafından Atatürkçü Düşünce Sistemi'ni tartışarak öğrenmek ve bütün engellere rağmen çöken bir imparatorluğun küllerinden yeni ve saygın bir devlet kuran Atatürk'ün düşünce sistemini öğrenmek istiyoruz.”

2. *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin işlenmesi yeterli midir?*

Hayır, yeterli değildir. Bu ders özelliği dolayısı ile teorik ve sadece sınıfta yapılan bir ders olmaktan çıkarılmalıdır. Dersler, mutlaka uzman akademisyenler tarafından verilmelidir. Derslerde daha fazla teknolojik araç gereç kullanılmalı, ders konuları ile ilgili konferans, panel ve sempozyumlar düzenlenmeli, bu seminer ve konferanslarda öğrencilerin de görev alması sağlanmalıdır. Geçme ve kalma korkusunun olmadığı bir tartışma ortamında dersler yapılmalıdır. Ayrıca; Anıtkabir, İlk TBMM, İstiklâl Savaş müzeleri, Çanakkale başta olmak üzere tarihi yerler gezilmeli, tarihi şahsiyetlere ve onların hatıralarına yer verilerek konular işlenmelidir.

Öğrencilerden alınan bilgilerden genel isteğin, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin sadece bilgi aktarımı şeklinde olmamasını, bir ideoloji şeklinde yapılmasını istedikleri görülmüştür. Öğrencilerin hemen tamamı; “Ülkemize bir tehdit olarak yönelen ve bizi sık sık savaşın eşiğine getiren Yunanistan'ın Milli Politikası olan Megali İdea (Büyük Ülkü)'yü, Ermenistan'ın Dünya'yı ayağı kaldıran soykırım iddialarını ve bu iddiaların gerçek dışı olduğunu gösteren tarihi hakikatleri bu dersin içinde öğrenmeliyiz, branşımız ne olursa olsun, bu konuları üniversiteyi bitiren bir kişinin bilmesi gerektiğine inanıyoruz” diyorlar. Ayrıca velilerle de mülakatlar yapılmış ve bu dersin okutulması hakkında velilerin çok istekli

oldukları ve kendilerinin üniversite öğrenimlerinde gördükleri Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersleri sayesinde bu günü ve dünyayı anlayabildiklerini ifade ettikleri görülmüştür.

Bu anket sonuçlarından ve yapılan görüşmelerden öğrenci ve velilerin bu dersin okutulmasını istedikleri kesinlikle anlaşılmıştır. Ancak, velilerin ve bu dersi alan öğrencilerin, dersin tarih dalında akademik kariyeri olmayan, ehliyetsiz ve kifayetsiz kişiler tarafından verilmesinden rahatsızlık duydukları, bu dersin yasak savma değil, mutlaka layık olduğu derinlikte ve heyecanla işlenmesi gereken Atatürk'ün dünyayı hayran bırakan İnkılaplarının ruhunu yansıtan bir ders olduğunun kabul gördüğü anlaşılmıştır.

Atatürk'ün Bu Ders Hakkındaki Görüşleri

Atatürk, İlkeler ve İnkılâp Tarihi derslerinin nasıl yapılacağı konusunda, Ruşen Eşref'e şunları yazdırmıştır:

1. Bu ders bütün lise, yüksekokul ve üniversitelerde kesintisiz okutulacaktır.
2. Branşı, mesleği ve ihtisası ne olursa olsun, bütün gençlik bu dersi tahsil hayatı boyunca görecektir.
3. Üniversite tahsili boyunca 4 yıl bu dersi okuyacak, yapılan sınavlarda başarılı olursa kendi branşının fakültesinin diplomasını alabilecektir. Aksi halde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinden mezun olamayana asıl mesleğinin diploması verilmeyecektir.
4. Ders sadece dershanede değil, bütün imkânlar kullanılarak, müzelere ve tarihi yerlere gidilerek işlenecektir.
5. Her Üniversitede bir İnkılâp Tarihi Müzesi açılacaktır. Haritalar ve çeşitli objelerle donatılan bu müzede dersler yapılabilecektir.
6. Milletimizin verdiği İstiklâl Mücadelesini bu konuda özel yetişmiş ve ilmen teçhiz edilmiş hocalar İnkılâpların ruhuna vâkıf bir anlayış ve heyecanla bu dersleri vereceklerdir.

Sonuç ve Tartışma

Günümüzde Bu Dersin Faydası Nedir

ABD'de 100 bin kişi üzerinde yapılan bir incelemede; Bir insanın bir ideolojiyi benimseme ve O fikre bağlanma yaşının belli bir dönemi kapsadığı tespit edilmiştir. Bu dönemin genellikle Lise II ve III ncü sınıflar ile Üniversite I ve II nci sınıflarında olduğu ortaya çıkmıştır (Schwarz, 1964, s.122). Yani genç bu 4 yıllık dönemde aldığı eğitimle ya yıkıcı-bölücü

(sübversiv) fikir ve ideolojilere bağlanacak ya da Ülkesinin birlik ve beraberliğine ait müspet fikirleri benimseyecektir. Bu dönemi müspet ve yapıcı fikirler kazanarak atlatan bir genç için artık menfi fikir akımlarından etkilenme hassasiyeti kalmamıştır. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerinin önemi bu hassas dönemin en doğru bilgi ve müspet fikirlerle doldurulmasını sağlamasıdır. Lise son ve üniversite başlangıç yıllarında bu dersin bu dönemleri kapsayacak şekilde konması doğru bir seçimdir. Ancak dersin içeriği, işlenme metodu ve derse verilen önem yeterli değildir. Dünyanın kabul ettiği, 22 binden fazla hakkında eser yazılan, 72 ülkede heykeli, büstü bulunan, isminin verildiği sayısız caddesi ve parkı olan tek lider Atatürk hakkında ülkemizde tartışmalar yapılıyorsa bu dersin layıkıyla işlenmediğinin ispatıdır.

Konu hakkında güzel bir örnek de ABD'nin 1960'dan sonra liselere Barış Gönüllüleri adıyla gönderdiği İngilizce öğretmenleridir. BM'in kuvvetleri içinde ve 8 nci ABD ordusunun emrinde Kore savaşına katılan 5000 kişilik Türk Tugayı, 100 bin kişiden fazla BM kuvvetlerini ve ABD ordusunu defalarca imhadan kurtarmıştır. ABD yetkililerinin hayranlık ve takdir duygularını çektiği gibi aynı zamanda Türk Ordusunun kuvvet kaynaklarının nereden geldiğini araştırma ihtiyacını da doğurmuştur. Başlangıçta bu kahramanlık ve cesaretin İslam dininden kaynaklandığı düşünülürken hiçbir başka İslam ülkesinde görülmeyen bu gücün kaynağını yerinde incelemek üzere Türkiye'nin önemli liselerine Barış gönüllüleri adı altında ABD'den İngilizce öğretmenleri gönderilmiştir. 1960'dan sonra önemli liselere, "Barış Gönüllüleri" adı altında İngilizce öğretmeni olarak ülkemize özel eğitim almış elemanlar geldi. ABD yetkililerinin bu elemanlardan istedikleri öncelikli bilgi; "Atatürk'ün Türk toplumuna sağladığı dinamizm nedir?" Ayrıca "Türk aile hayatının gücü nedir?" ve benzeri konularda bilgi toplamalarını istediler. Verdikleri raporlarda;

"Atatürk'ün Türk toplumuna sağladığı dinamizm çok yüksektir." Bilgisini verdiler.

Aydın ve çağdaş bir Türk, Milli konularda Atatürk'ün verdiği mücadeleyi ruhunda hisseder ve emperyalizme, işgalciye tam bağımsız karakteriyle, Atatürk'ün metodu ile cevap verir.

Günümüzde Atatürk ve Atatürk İlkeleri derslerinin lüzum ve önemi her zamankinden daha fazladır. Konu bir Milli Politika olarak ele alınmalı ve Üniversite gençliği Atatürk'ü ve mücadelesini çok iyi öğrenmeli ve kendi lideri olarak sahiplenmelidir.

Kaynakça

- Ataöv, T. (1980-1981). The Principles of Kemalism, *The Turkish Year Book*, Vol. XX,
- Ateş, T. (2000). *Türk devrim tarihi* (2. Baskı). İstanbul. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları,
- Erdaş, S. (2006). *Atatürk'ten Günümüze Türk İnkılâp Tarihi Derslerine Genel Bir Bakış, Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Cumhuriyet Tarihi Öğretimi* (Yasemin Doğaner (ed.). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Kalelioğlu, O. (2016). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi*(2. Baskı). Ankara: Pelikan Yayınları.
- Öztaş, S. (2009). Atatürk dönemi tarih anlayışı ve tarih öğretimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), Haziran.
- Peker, R. (1936). *İnkılap Tarihi Ders Notları*.
- Schwarz, F. (1964). *Komünistlerin Söylediklerine İnanılabilir mi?*, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları Birliği, Ankara.
- Şimşek, A. (2007). Türkiye’de Tarih Eğitiminin Ulusallığı ve Avrupa Merkezilik, *TSA/ Yıl: 11*(1), Nisan.
- Tanör, B., Toprak, Z., & Berktay, H. (1997). *İnkılap tarihi dersleri nasıl okutulmalı?*Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği, İstanbul: Nadir Kitap.

İnternet

İnternet 1: <http://web.deu.edu.tr/ataturkilkeleri/amac-ve-ilgili-mevzuat/>

Extended Abstract

Mustafa Kemal Atatürk (1881- 1938) is not generally known as a "builder" of theories. It was his deliberate choice not to leave behind an "inflexible doctrine". He wanted his teachings to be dynamic views suiting the need to become contemporary in every way. Ideologies, no doubt, play a role in all regimes. Many states even seek to solve their problems with the impact of a particular doctrine. It is only natural that a movement like the Kemalist Revolution should have its own set of values.

Mustafa Kemal certainly studied and weighed Turkish political thinking, which was a reflection of historic events. It is true that history generally develops as a consequence of actions and reactions of successive stages. This prevailing rule should also be applying to Turkey as well. But Turkish history of the Nineteenth and the early Twentieth Centuries has witnessed a remarkable rapidity; events advanced by leaps and bounds. Successive efforts to reform the political system could be observed in the first half of the last century. Sultan Mahmud the Reformer (1808-1839), who succeeded Selim the Martyr (1761-1808), was inclined towards regeneration. Besides annihilating the irregular troops of the Janissaries, he helped to bring about the Hattı Şerif of Gülhane (1839), which was a proclamation of reform. Nevertheless, the latter did not deal with the root causes of the increasing political and economic dependence of the Ottoman Empire on the great powers. A group of educated men, influenced by contemporary ideas, succeeded, after overthrowing Sultan Abdulaziz, in obtaining a grant of a new Constitution in 1876. Sultan Abdulhamid the Second, who under the pressure of the prevailing conditions, had granted a new Constitution, withdrew it, sending Mithat Paşa (1825-1884), one of its architects, to exile and lowering upon Turkey a dark cloud of reaction. He suppressed independent thinking with every means available, including a system of espionage hitherto unknown. Banishments and secret executions were the order of his day. This suppression could not, however, prevent, in the 1890's, the emergence in Salonica, the birthplace of Mustafa Kemal, of the Committee of Union and Progress. It is well-known that in 1908 an open rebellion broke against the tyranny of Abdulhamid, who granted the desired Constitution, only to repeal it less than a year later.

It was again during these years that Mustafa Kemal was entertaining a new conception - the conception of the Turkish ideal, which would survive the storm. Mustafa Kemal was widely read in Ottoman history and the works of the Turkish intellectuals. (Ataöv, 1980-81, s.20-21)

Atatürk's Principles can be interpreted as individual forward moving vectors which are connected to each other with equilibrium creating public, private and political space in which democracy, equality, liberty, human rights, justice, enlightenment, and freedom can mutually exist, grow and be sustained.

Atatürk's Principles provides optimal conditions for democracy, equality, liberty, human rights, justice, enlightenment, and freedom when the all work together and in equilibrium. Unequal implementations or shortcomings in one or more of Atatürk's Principles easily disturbs idealized space and the space for democracy, equality, liberty, human rights, justice, enlightenment, and freedom shrinks based on which particular principle is impacted. Because of this Atatürk's Principles and History of Revolution lesson are taught at the universities.

After the declaration of Republic, Atatürk rapidly started reforms. As he was bringing these reforms into life, he applied his ideas about history into the process. Studies about history started at early years of Republic, accelerated at the end of 1920s. Atatürk used the history as a moral support to improve the state and modernise it and he acknowledged history as the most reliable tool for Turkish public to gain individuality (Öztaş, 2009, s.94)

In 1925 Ankara Courthouse Law School was opened to raise people that would pursue reforms. The philosophy of Turkish Revolution was given as a class in the name of "History of Revolution" by Mahmut Esat for the first time in this school. In this respect, lecturers of this school conducted conferences every month which were open to public and including debates. On the other hand, with the decision of council of ministers on the 13th of January 1926, Turkish Revolution history classes took place among the other classes of Faculty of Literature which were accepted by the 6th clause of Ottoman University regulations (Erdaş, 2006, 11). It is observed that the emergence of History of Revolution classes is related to three reasons. First, History of Revolution emerged as a part of science of History since the early years of republic. Second, History of Revolution emerged as a part of citizenship education. Each new regime regulates educational programmes according to their ideals to raise people which adopt its ideals. In Turkey, raising citizens who adopted the ideals of this new regime and making use of history and social disciplines were highly important for the continuity of the regime. The third reason of education of History of Revolution was to form a comparative history of revolution. Turkish Republic has inherited the modernism reservoir and philosophy of Turkism from Ottoman and revised it as 'Westernization despite the West' and accepted it as the starting point of reforms. Although the influence of this philosophy can be observed in political, social and economic reforms, particularly, the foundation of Turkish

History Investigation Committee (Turkish Historical Society) which is one of the cultural reforms should be analysed in this context (Şimşek, 2007, s.12).

The development of Turkish national identity took place within the framework of Turkish modernization by means of formal and legislative as well as social, educational, and cultural reforms. Modernization and nation-building in Turkey were initiated and carried out in a top-down, paternalistic manner by the state elite lead by Mustafa Kemal, and as such were not organic or “societally-generated” movements. As one Turkish scholar has written, “the process of Enlightenment in the West became a project in the context of Turkish modernization.

Cosequently, Atatürk’s Principles vital values for the Turkish education system for yought generations.